

**Univerzitet u Zenici
Filozofski fakultet**

**University of Zenica
Faculty of Philosophy**

**PROGRAMSKA STRUKTURA
DOKTORSKOG STUDIJA IZ LINGVISTIKE – III CIKLUS
2021/2022**

**NA KATEDRI ZA JEZIKE I KNJIŽEVNOST
ZAJEDNIČKI STUDIJ ZA**

Odsjek za bosanski, hrvatski, sprski jezik i književnost (OBHSJK)

Odsjek za engleski jezik i književnost (OEJK),

Odsjek za njemački jezik i književnost (ONJJK)

Odsjek za turski jezik i književnost (OTJK).

Zenica, april 2021.

UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET

1. OSNOVNI PODACI O STUDIJSKOM PROGRAMU

1.1. Naziv studijskog programa	DOKTORSKI STUDIJ IZ LINGVISTIKE
1.2. Šef/voditelj studijskog programa	v. prof. dr. sc. Amela Ćurković
1.3. Nivo studijskog programa	III ciklus: doktorski studij
1.4. Akademski/ naučni/ stručni naziv po završetku studija	DOKTOR LINGVISTIČKIH NAUKA sa naznakom uže naučne oblasti: lingvistika/bosanski, hrvatski, srpski jezik, lingvistika/engleski jezik, lingvistika/njemački jezik, lingvistika/turski jezik

2. UVOD

2.1. Razlozi za pokretanje studija	<p>Doktorskim studijem iz lingvistike je potrebno zaokružiti Bolonjski proces visokog obrazovanja za završenike master studija (II ciklusa) sa četiri studijska odsjeka u okviru Katedre za jezike i književnost Filozofskog fakulteta Univerziteta u Zenici, a to su: Odsjek za bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost (OBHSJK), Odsjek za engleski jezik i književnost (OEJK), Odsjek za njemački jezik i književnost (ONJJK) i Odsjek za turski jezik i književnost (OTJK). Na ovim odsjecima se nastava dodiplomskog studija (I ciklus) redovno i uspješno odvija od akademske 2002/2003. a master studija (II ciklus) od 2010. sa zavidnim brojem magistara svih užih naučnih oblasti: bosanski, hrvatski, srpski, engleski, njemački i turski jezik.</p> <p>Sljedeći korak ovog do sada uspješnog i kontinuiranog obrazovnog procesa jeste pokretanje doktorskog studija unutar pobrojanih naučnih oblasti, s ciljem da obrazuje kompetentne lingviste i mlade kadrove koji će osigurati dalji kontinuitet i kvalitet izučavanja savremenih tendencija u jeziku i metodologiju lingvističkih istraživanja na najvišem naučnom nivou i time dati svoj doprinos akademskoj zajednici Zeničko-dobojskog kantona i šire. Na taj način bi se obogatio naučni potencijal ovog dijela Bosne i Hercegovine.</p>
2.2. Procjena svrsishodnosti s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru	<p>Poseban kvalitet ovog doktorskog studija iz lingvistike se sastoji upravo u činjenici da objedinjuje studij na četiri jezična odsjeka i nudi širok spektar predavača koji, svaki iz svog ugla, tumači sličnosti i razlike, kako između različitih jezika tako i različitih lingvističkih pravaca i škola, kao i</p>

	<p>različitih metoda proučavanja jezika. Sve to zajedno nudi bogatstvo i kvalitet studijskog programa koji će poticati naučni i istraživački rad budućih kandidata i razvijati njihove kompetencije potrebne i u javnom i u privatnom sektoru.</p> <p>Kandidati će se na osnovu stečenih znanja, vještina i sposobnosti moći zaposliti prije svega na univerzitetima i institutima, zatim u izdavaštvu, bibliotekarstvu i knjižarstvu, u medijskim i kulturnim ustanovama, u privrednim predstavništvima i javnim ili državnim službama, posebno u sektoru obrazovanja. U svim tim institucijama doktori nauka mogu razviti karijeru na višem nivou i, kao stručnjaci u svojim užim naučnim oblastima, biti važan resurs na putu uključivanja Bosne i Hercegovine u evropske integracijske procese.</p>
<p>2.3. Usklađenost s misijom i strategijom OJ/Univerziteta</p>	<p>U skladu sa aktuelnom strategijom Univerziteta u Zenici (UNZE) i Filozofskog fakulteta, kao njegove organizacione jedinice (OJ), a koja se odnosi na jačanje naučno-istraživačkog rada, veću internacionalizaciju, te poticanje održivog razvoja i izvrsnosti na svim nivoima društva, ovaj doktorski studij se temelji na unapređenju postojećih znanja i kreiranju novih znanja kroz istraživanje. Istovremeno se kroz izbornost i orijentaciju na istraživanja uz potporu mentora, te mobilnost u međunarodnom kontekstu omogućava uža specijalizacija kandidata za pojedine lingvističke oblasti.</p>
<p>2.4. Uporedivost studijskog programa s programima drugih visokoškolskih ustanova u BiH i šire</p>	<p>Studij je uporediv sa srodnim studijima filozofskih fakulteta u Sarajevu i Tuzli, kao i onih u regiji, među kojima su Zagreb, Osijek, Rijeka, Beograd.</p> <p>S obzirom na ovdje pobrojane uporedive studijske programe, moguća je saradnja i razmjena iskustava sa ovim kao i drugim uporedivim lingvističkim doktorskim studijima u BiH i regiji.</p>
<p>2.5. Povezanost s lokalnom zajednicom (privreda, javne institucije)</p>	<p>Četiri pomenuta odsjeka Filozofskog fakulteta u Zenici su tokom svog dugogodišnjeg rada etablirala tijesnu saradnju sa osnovnim i srednjim školama ZDK, Pedagoškim zavodom te Ministarstvom obrazovanja ZDK, zatim sa nizom kulturnih institucija u Zenici i izvan nje (muzeji, biblioteke, pozorišta, medijske kuće, razna udruženja i lokalne organizacije), te sa nizom domaćih i stranih institucija koje imaju svoja predstavništva u lokalnoj zajednici – Institut za jezik BiH, drugi univerziteti u susjednim gradovima, TIKA, DAAD, Goethe institut, Njemačka ambasada, British Council, prevodilačke agencije i škole stranih jezika.</p> <p>Nadalje, upravo su u ZDK kroz strana ulaganja prisutne firme u privatnom sektoru koje za dobar i efikasan rad u lokalnoj zajednici trebaju i jezične stručnjake raznih profila i nivoa znanja, kao što su Arcelor Mittal Zenica, Natron-Hayat Maglaj, Tvornica Heidelberg cement u Kaknju, Mann+Hummel Tešanj, Prevent GBR Leather u Sarajevu, Visokom i Žepču, dok je sa Albom Zenica već odranije ostvarena uspješna projektna saradnja.</p>
<p>2.6. Ostalo</p>	

3. OPĆI PODACI O STUDIJSKOM PROGRAMU	
3.1. Naučno/umjetničko područje studijskog programa	<p>Naučno područje/oblast, polje i grana/uža naučna oblast u kojima se izvodi predloženi doktorski studij iz lingvistike¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naučno područje/oblast: humanističke nauke; - Naučno polje: jezici i književnost²; - Naučna grana/uža naučna oblast: <ul style="list-style-type: none"> lingvistika / bosanski, hrvatski, srpski jezik, lingvistika / engleski jezik, lingvistika / njemački jezik, lingvistika / turski jezik.
3.2. Trajanje studijskog programa (postoji li mogućnost studiranja na daljinu, vanrednog studija i sl.)	<p>Doktorski studij iz lingvistike traje tri (3) studijske godine, odnosno šest (6) semestara, i vrednuje se sa 180 ECTS bodova prema čl. 94 Pravilnika o organiziranju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na UNZE, 2012. (u daljem tekstu Pravilnik UNZE-a)³.</p> <p>Doktorski studij se organizira i izvodi za redovne studente, ali i za vanredne studente, studente sa učenjem na daljinu ili kombiniranjem ova tri načina studiranja, o čemu odlučuje Vijeće studija.</p> <p>Nastavni proces se realizira kroz predavanja, mentorske konsultacije, samostalni naučno-istraživački rad, učešće na naučnim skupovima, seminarima i radionicama, objavu naučnih i stručnih radova, izradu i javnu odbranu sinopsisa, izradu i javnu odbranu doktorske disertacije, kao i druge utvrđene oblike precizirane u silabusima pojedinih predmeta.</p> <p>Predavanja se izvode ako na jednom predmetu ima tri ili više studenata. Konsultativna (mentorska) nastava se obavezno izvodi ako predmet sluša manje od tri studenta ili ako je ovakav vid nastave nužno organizirati zbog prirode studija. Odluku o načinu izvođenja nastave koja će se organizirati donosi Vijeće doktorskog studija.</p> <p>Ako kandidat ne ispuni sve obaveze u rokovima utvrđenim čl. 94, st. 2 i 3 Pravilnika UNZE-a, postupak za stjecanje naučnog stepena doktora nauka će se obustaviti rješenjem Dekana, a na prijedlog Vijeća studija⁴, čime kandidat gubi status studenta.</p>
3.3. Minimalni broj ECTS bodova potreban za završetak studija	<p>Minimalan broj ECTS bodova potreban za završetak studija iznosi 180 ECTS bodova u toku tri godine, od čega 60 ECTS za svaku studijsku godinu, odnosno 30 ECTS po semestru.</p> <p>Od ukupno 180 ECTS bodova 75 ECTS se odnosi na slušanje nastave, polaganje ispita i izradu seminarskih radova, dok se preostalih 105 ECTS dodjeljuje za naučno-istraživački rad, publikacije, te izradu i odbranu sinopsisa i</p>

¹ U skladu s Pravilnikom o naučnim i umjetničkim oblastima, poljima i užim naučnim oblastima („Službene novine ZDK, br. 07/18) kao i važećim dokumentom Katedre za jezike i književnost Filozofskog fakulteta Univerziteta u Zenici koji propisuje matičnost oblasti/područja, polja, naučne grane/uže naučne oblasti i pojedine predmete ove Katedre.

² U sličnim dokumentima studijskih programa u BiH i regiji se koristi i naziv „filologija“.

³ Pravilnik o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici, Na osnovu člana 53. stav (2) tačka b) Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 6/09), člana 63. stav (2) tačka c) Statuta Univerziteta u Zenici, a u vezi s članom 207. Statuta i Odluke Senata Univerziteta u Zenici na 3. sjednici održanoj 29.02.2012.

⁴ Vijeće studija upravlja doktorskim studijem i čine ga nastavnici koji su imenovani u Komisiji za izradu ovog Elaborata i koji su ujedno angažirani na realizaciji nastavnog procesa doktorskog studija, uključujući i prodekane za nastavu i naučno-istraživački rad OJ (čl. 89 Pravilnika UNZE-a). Organizator i nositelj doktorskog studija je Univerzitet, odnosno Filozofski fakultet u Zenici (čl. 86 Pravilnika UNZE-a).

	<p>doktorske disertacije.</p> <p>Upis na doktorski studij je reguliran čl. 98 Pravilnika UNZE-a i vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Senat, na prijedlog NNV-a Filozofskog fakulteta, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona na Plan upisa studenata.</p> <p>Pravo upisa na doktorski studij imaju kandidati sa završenim II (drugim) ciklusom studija (300 ECTS bodova) ili ekvivalenta (akadenskog zvanja magistra) iz naučnog područja dokorskog studija (tačka 3.1. Elaborata).</p> <p>Kandidatima za upis, koji su stekli titulu magistra nauka prije uvođenja Bolonjskog sistema trostepenog studija iz oblasti koje su relevantne za oblast iz koje se organizira doktorski studij, može se priznati odgovarajući broj ECTS bodova u skladu sa studijskim programom, a što će ustanoviti Vijeće dokorskog studija na osnovu dodatka diplomi ili uvida u nastavni plan i program završenog studija. Izuzetno, kandidatima se može priznati 60 (šezdeset) ECTS bodova i pravo upisa u drugu godinu dokorskog studija samo u slučaju istovjetnosti naučne oblasti stečene titule magistra nauka i naučne oblasti dokorskog studija.</p> <p>Kandidati koji su završili studij po starom predbolonjskom programu (VII stepen diplomskog studija), također, imaju pravo upisa u I semestar.⁵</p> <p>Kandidati koji su prethodni stepen obrazovanja završili u inostranstvu stječu pravo učešća na konkursu uz prethodno proveden postupak nostrifikacije stečene diplome, odnosno postupak priznavanja stečenog obrazovanja u inostranstvu, u skladu sa zakonom.</p>
3.4. Uslovi upisa na studij	
3.5. Ishodi učenja	<p>Doktorski studij iz lingvistike omogućava kandidatima stjecanje i razvijanje istraživačkih vještina kao što su analiza, spoznaja, kritičko mišljenje, sinteza, eksplikacija i implementacija spoznaja, rješavanje problema i inovativnost. Kandidati se osposobljavaju da samostalno primjenjuju vještine i metode istraživanja u svojoj oblasti, a uz ovo se potiče razvijanje vještina kao što su komuniciranje, timski rad i različiti oblici socijalnih vještina.</p> <p>U najkraćem, doktor lingvističkih nauka je osposobljen za potpuno samostalno planiranje i primjenu tehnika naučnog i istraživačkog rada u području lingvističkih nauka.</p>
3.6. Mogućnost zapošljavanja (popis mogućih poslodavaca) i mišljenje organizacija vezanih za tržište rada o primjerenosti predviđenih ishoda učenja (priložiti)	<p>U skladu sa predviđenim ishodima učenja doktori nauka koji završe ovaj studij mogu ostvariti svoju karijeru na višem nivou u okviru već pomenutih i detaljno pobrojanih poslova kako u javnom tako i u privatnom sektoru (v. tačke 2.2. i 2.5. Elaborata). Ti se poslovi odnose na obrazovne i istraživačke institucije (univerziteti, instituti, pedagoški i drugi zavodi, stručne komisije u ministarstvima), zatim na diplomatiju, turizam, kulturne ustanove, medijske kuće, izdavaštvo i biblioteke, i to u stručnim zvanjima profesora, znanstvenika, prevodilaca, lektora, urednika, izdavača, istraživača, redaktora, medijatora itd.</p>
3.7. Mogućnost nastavka studija	<p>Doktorski studij predstavlja najviši stepen univerzitetskog obrazovanja u BiH i ne postoji mogućnost daljeg nastavka studija u BiH. Postdoktorsko istraživanje postoji u drugim zemljama, a uvjet za učešće u takvom istraživanju je završen</p>

⁵ U skladu sa Pravilnikom Univerziteta u Zenici o ekvivalenciji ranije stečenih akademskih titula naučnih ili stručnih zvanja i ekvivalenciji ranije položenih ispita za potrebe nastavka obrazovanja na Univerzitetu u Zenici, nov. 2019.

<p>3.8. Kod prijave SP II i III ciklusa navesti dodiplomske studije predlagača ili drugih ustanova u BiH s kojih je moguć upis na predloženi studij</p>	<p>doktorski studij.</p> <p>Dodiplomski studiji s kojih je moguć upis na predloženi studij su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studij bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti – I i II ciklus; - Studij engleskog jezika i književnosti – I ciklus i II ciklus (nastavnički smjer ili prevodilački smjer); - Studij njemačkog jezika i književnosti – I i II ciklus; - Studij turskog jezika i književnosti – I i II ciklus; - dodiplomski i diplomski studij od kojih je jedan uvijek studij jezika; - ostali mogući studiji I i II ciklusa kako je navedeno pod tačkom Elaborata 3.4.
---	--

4. OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA	
<p>4.1. Popis obaveznih i izbornih predmeta s brojem sati nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECT(A)S bodova-nastavni plan (prilog: Tabela 2)</p>	<p>Vidi u prilogu.</p>
<p>4.2. Opis svakog predmeta – nastavni program (prilog: Tabela 3)</p>	<p>Vidi u prilogu.</p>
<p>4.3. Struktura studija (broj semestara, veličina grupa za predavanja i vježbe/seminare)</p>	<p>U skladu sa čl. 94. i 95. Pravilnika UNZE-a o trajanju i realizaciji doktorskog studija studijski program traje 3 (tri) godine, dok su studenti dužni završiti studij u roku od 6 (šest) godina od dana upisa.</p> <p>Studijski program realizira se kroz nastavu, naučnoistraživački rad i izradu i odbranu doktorskog rada. Prema čl. 102 Pravilnika UNZE-a nastava se izvodi ako na jednom predmetu ima tri ili više studenata, dok se za manje od tri studenta izvodi konsultativna (mentorska) nastava.</p> <p>Nastava se izvodi u I i II semestru, dok se u III semestru uz nastavu ujedno počinje i sa istraživačkim radom s ciljem prijave i odbrane prijedloga teme doktorskog rada (projekta). Istraživački rad se nastavlja kroz cijelu drugu polovinu studija kroz IV, V i VI semestar, koji su predviđeni za realizaciju prijave, izradu i odbranu doktorske disertacije.</p> <p>Studij se sastoji od po dva obavezna predmeta, zajednička za sve studente u I semestru, u II semestru student sluša jedan obavezni i jedan izborni predmet, a u toku III semestra studija student sluša jedan obavezni predmet u okviru uže naučne oblasti i ujedno prijavljuje prijedlog teme doktorskog rada (sinopsis projekta) Vijeću studija u kojem navodi pristup, metode i očekivane rezultate.</p> <p>Potom Vijeće studija obrazuje komisiju koja razmatra prihvatljivost prijedloga teme i određuje nastavnika (supervizora), koji će usmjeravati studenta kod pripreme projekta doktorskog rada. Student je dužan da do početka IV (četvrtog) semestra izradi i pristupi odbrani projekta (sinopsisa). Projekat se brani pred komisijom od najmanje 3 (tri) člana koju obrazuje Vijeće studija, a jedan od članova je potencijalni mentor pri izradi doktorata.</p> <p>Nadalje su IV, V i VI semestar predviđeni za izradu doktorske disertacije. Kandidat je u obavezi da u IV i V semestru prezentira radnu verziju projekta u okviru doktorandskih kolokvija, prvog (u IV semestru) i drugog (u V semestru), što mu daje mogućnost da u toku izrade</p>

	<p>doktorskog rada izvrši potrebne korekcije prije finaliziranja projekta i javne odbrane disertacije pred komisijom koju imenuje Vijeće doktorskog studija.</p> <p>Nastava se izvodi na jednom od službenih jezika u BiH ili na jednom od stranih jezika iz uže naučne oblasti (engleski, njemački, turski), što je definirano pod tačkom Elaborata 4.5.</p>
4.4. Uslovi upisa u sljedeći semestar	<p>Uslov za upis u II godinu studija su položeni svi ispiti iz I i II semestra.</p> <p>Uslov za izradu sinopsisa, prijavu i odbranu sinopsisa doktorske disertacije je položen ispit iz III semestra.</p>
4.5. Popis predmeta i/ili modula koji će se izvoditi i na stranom jeziku (navesti jezik)	<p>Predmeti iz uže naučne oblasti u III semestru se izvode i na stranim jezicima i to kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontrastivna analiza jezika struke: bosanski/hrvatski/srpski vs. engleski (obavezni) (na engleskom jeziku); - Lingvistička analiza diskursa (obavezni) (na njemačkom jeziku); - Jezik iz sinhronijske i dijahronijske perspektive (obavezni) (na turskom jeziku).
4.7. Završetak studija:	
a) Način završetka studija	Doktorski studij završava uspješno odbranjenom doktorskom disertacijom.
b) Uslovi za odbranu završnog dokorskog rada	<p>Prijava teme dokorskog rada prema čl. 108 Pravilnika UNZE-a obavezno sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biografiju kandidata, - radni naslov teze, - uži istraživački domen, - metodološki pristup, - ciljeve, - detaljan pregled stanja u oblasti istraživanja u kojoj je tema definirana, - očekivane rezultate i naučnostručni doprinos. <p>Uz prijavu teme kandidat prilaže i dokaz da ima najmanje 1 (jedan) naučni rad objavljen u publikaciji evidentiranoj u univerzitetskom Registru domaćih i međunarodnih serijskih publikacija.</p>
c) Postupak odbrane završnog dokorskog rada	Doktorand je dužan dostaviti radnu verziju neuvezanog dokorskog rada u odgovarajućem broju primjeraka sekretaru Vijeća studija najkasnije u roku od 3 (tri) godine računajući od dana odobravanja teme doktorske disertacije, te na osnovu pribavljenog pozitivnog mišljenja mentora.

OPIS PREDMETA PO SEMESTRIMA

Naziv predmeta: PRIMIJENJENA LINGVISTIKA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Obavezni	2	0	15	04K03-946
Nastavnik: prof.dr. Memnuna Hasanica, v.prof.dr. Amela Ćurković, v.prof.dr. Edina Rizvić-Eminović, v.prof.dr. Adnan Bujak E-mail: memnuna.hasanica@unze.ba, amela.curkovic@unze.ba, edina.rizvic-eminovic@unze.ba, adnan.bujak@unze.ba					
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		-			
Cilj predmeta	Osnovni cilj kolegija je produbljanje znanja iz područja primijenjene lingvistike i savladavanje osnovnih principa ove discipline. Primijenjena lingvistika predstavlja spoj prakse i teoretskih lingvističkih disciplina. Stoga je cilj ovladavanje teorijskim i empirijskim istraživanjem problema u čijem je fokusu jezik, te povećanje svijesti o važnosti savremenih jezičkih fenomena kroz teme koje uključuju metodiku, kontrastivnu lingvistiku, prevođenje, upotrebu jezika u medijima, učenje i usvajanje prvog i drugog stranog jezika, te primjenu savremenih tehnologija u nastavi jezika.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon odslušanog predmeta i ispunjenih obaveza studenti će: - moći pravilno definirati osnovne pojmove, metode i karakteristike primijenjene lingvistike, - biti u stanju da stečeno teorijsko i praktično znanje primijene, prvenstveno u kontekstu rješavanja jezičkih problema u praksi - biti sposobni da prepoznaju jezičke probleme u svom okruženju, uočavaju obrasce, kritički ih analiziraju i koriste odgovarajući teorijski okvir za njihovo interpretiranje i rješavanje.				
Program predmeta: Uvod u primijenjenu lingvistiku - historijski razvoj Nastava jezika – primjena savremenih metoda u učenju i podučavanju maternjeg i stranih jezika Kompjuterski podržana nastava (stranih) jezika Kontrastivna lingvistika Kontrastivna analiza u različitim jezičkim kombinacijama i na različitim jezičkim nivoima Teorija prevođenja, sudsko prevođenje, stručno prevođenje Upotreba jezika u medijima Učenje i usvajanje prvog i drugog stranog jezika					
Izvođenje nastave: Časovi predavanja, samostalni zadaci, konsultacije.					
Provjera znanja: Provjera znanja odvijat će se kontinuirano u toku nastave (prisustvo, portfolio, zadaci, seminarski radovi) i na završnom ispitu. Kontinuiran rad, zadaće i seminarski rad preduslov su za izlazak na završni ispit.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja		Seminarski rad		Prezentacija	
10%		30%		20%	
				Završni ispit	
				40%	
Literatura					
Obavezna	Arica-Akkök, E. (2015). "Sözvarlığı Öğretiminde Bilişsel Yaklaşımlar". <i>Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi</i> , 1/3 Barčot, Branka (2017), <i>Lingvokulturologija i zoonimska frazeologija</i> , Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb. Becker-Mrotzek, Michael/Christine Doppler (Hg.) (1999): <i>Medium Sprache im Beruf. Eine Aufgabe für die Linguistik</i> . Tübingen: Narr. (ISBN 3823353551) Becker-Mrotzek, Michael/Gisela Brünner/Hermann Cölfen (Hg.) (2000): <i>Linguistische Berufe</i> . Frankfurt/Main: Lang. (ISBN 3631368208)				

	<p>Davies, Alan, Elder, Catherine, ed. (2004) <i>The Handbook of Applied Linguistics</i>, Balckwell Publishing Ltd, UK</p> <p>Hatim, Basil (2006) <i>Communication across Cultures, Translation Theory and Contrastive Text Linguistics</i>, University of Exeter Press, UK</p> <p>Hinkel, Eli (2011) <i>Handbook of Research in Second Language Teaching and Learning</i>, Vol II, Routledge, New York and London</p> <p>Ke, Ping (2019) <i>Contrastive Linguistics</i>, Springer, Peking University Press, Beijing, China</p> <p>Snell-Hornby, Mary/Hoenig, Hans/Kussmaul, Paul/Schmitt, Peter (Hrsg): <i>Handbuch Translation</i>. Stauffenburg Verlag</p> <p>Kerovec, B. & Öner, Ö. (2018). "Türkçe Göz ve Hırvatça Oko Adlarından Türemiş Deyimler, Sözcükler ve Soyut Anlamları Üzerine Karşılaştırmalı Analiz", <i>Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi</i>, 5/11, Burdur</p> <p>Knapp, Karlfried/Gerd Antos/Michael Becker-Mrotzek/Arnulf Deppermann/Susanne Göpferich/Joachim Grabowski/Michael Klemm/Claudia Villiger (Hg.) (2007): <i>Angewandte Linguistik. Ein Lehrbuch</i>. 2., überarbeitete und erweiterte Auflage. Tübingen: Francke. (=UTB 8275, ISBN 3825282767)</p> <p>Krzeszowski, Tomasz P. (1990) <i>Contrasting Languages, The Scope of Contrastive Linguistics</i>, Mouton de Gruyter, Berlin New York</p> <p>Peçenek, D. & Ay, S. (2010). "Deyim Tanımlama Sürecinde Bilişsel Biçem Farklılıklarının ve Bağlam Bilgisinin Rolü". <i>24. Ulusal Dilbilim Kurultayı Bildirileri</i>, ODTÜ Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Ankara</p> <p>Stanojević, Mateusz-Milan (2013), <i>Konceptualna metafora: temeljni pojmovi, teorijski pristupi i metode</i>, Biblioteka Srednje Europe, Zagreb.</p> <p>Philip Hubbard, Mike Levy, <i>Teacher education in CALL</i>, John Benjamins Publishing, 2006</p> <p><i>Contemporary computer-assisted language learning</i> / edited by Michael Thomas, Hayo Reinders and Mark Warschauer, Bloomsbury Academic An imprint of Bloomsbury Publishing Plc, 2013</p>
Dodatna	<p>Bujak, Adnan, Pašagić, Henrijeta (2018): <i>Computer-mediated communication in English language learning. SaZnanje</i>. Zenica.</p> <p>Bujak, Adnan, Pašagić, Henrijeta (2016/17): <i>Computer-mediated communication in educational context</i>. Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Zenici, XIV/XV.</p> <p>Catford, J. C. (1968) Contrastive analysis and Language Teaching. In J. E. Alatis (ed.)</p> <p>Comrie, B. (1986) Contrastive linguistics and language typology. In Kastovsky and Szwedek (eds.), 1155-1163.</p> <p>Ćurković, Amela (2019): „Syntaktische Struktur der Schlagzeilen. Ein kontrastiver Vergleich“. U: Mešić, Sanela/Scheuringer, Hermann (izdavači): <i>Deutsch in Bosnien und Herzegowina</i>. Sarajevo. str. 172-186.</p> <p>Ćurković, Amela (2018): „Syntaktische Komplexität in der gesprochenen Sprache: Eine kontrastive Analyse“. <i>DHS – Društvene i humanističke studije</i>. Godina III, br. 1, Tuzla. str. 241-256.</p> <p>Ćurković, Amela (2014): „Semantische Beschreibung der Präposition <i>für</i> unter Berücksichtigung ihrer Entsprechungen im Kroatischen“. U: Uvanović, Željko (izdavač): <i>Slawisch-deutsche Kontakte in Geschichte, Sprache und Kultur</i>. Aachen: Shaker Verlag. str. 275-302.</p> <p>Ćurković, Amela (2012): "Participi u njemačkom i b/h/s jeziku – kontrastivna analiza". U: Zbornik radova Pedagoškog fakulteta u Zenici. str. 293-322. ISSN 1512-9195.</p> <p>Đorđević, R. (2000) <i>Uvod u kontrastiranje jezika</i>, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd</p> <p>Fisiak, Jacek, ur. (1985) <i>Contrastive Linguistics and the Language Teacher</i>, Pergamon Press, Oxford, UK</p> <p>Hasanica, Memnuna (2014/XII.): Die Rolle der Grammatik im Fremdsprachenunterricht, Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Zenici XII / 2014., ISSN 2303-5943, UDK 811.112.2, (str.37-49)</p> <p>Hasanica, Memnuna (2008.): Tradicionalne i savremene metode u nastavi stranih jezika, u: Zbornik radova Drugog međunarodnog naučno-stručnog skupa, (str. 393-402)</p>

<p>Hasanica, Memnuna (2008.): Akcionalnost i aspekt u njemačkom i B/H/S jeziku, Školski vjesnik, Split, Hrvatska, UDK:37; ISSN 0037-654X (str. 353-365)</p> <p>Hasanica, Memnuna (2004.): Aktionsart u njemačkom jeziku i aspekatska ili vidska značenja u b/h/s jeziku ,u: Zbornik radova II, ,Univerzitet u Zenici i Pedagoški fakultet u Zenici, str. 127-132 (ISSN 1512-9195)</p> <p>Hawkins, J. A. (ed.) (1988) Explaining language universals. Oxford: Basil Blackwell.</p> <p>James, C. (1980) Contrastive analysis. London: Longman.</p> <p>Odlin, T. (1989) Language transfer. Cross-linguistic influence in language learning. Cambridge: Cambridge University Press.</p>
--

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
DOKTORSKI STUDIJ IZ LINGVISTIKE

Naziv predmeta: METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U LINGVISTICI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Obavezni	2	0	15	04K03-947

Nastavnik: v.prof.dr. Edina Rizvić-Eminović, v.prof.dr. Belma Polić

E-mail: edina.rizvic-eminovic@unze.ba, belma.polic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje -

Cilj predmeta Cilj predmeta je upoznavanje studenata III ciklusa jezičkog studija sa metodologijom i konkretnim metodama istraživanja i pisanja stručnih i naučnih radova u lingvistici, te njihovo osposobljavanje za odabir najpogodnijih metoda za svoj vlastiti naučno-istraživački ili stručni rad.

Kompetencije (Ishodi učenja) Po okončanju kolegija student će steći potrebno znanje o metodologiji i metodama istraživanja u lingvistici, te tehnici pisanja naučnog i stručnog rada, kao i o korištenju literature i organizovanju sopstvenog istraživačkog rada iz uže naučne ili stručne oblasti koju bude izabrao.

Program predmeta:

Općenito o istraživanju, kvantitativno, kvalitativno i kombinovano istraživanje, intelektualno vlasništvo i plagiranje, etika u lingvističkom istraživanju, načini citiranja u humanističkim naukama.

Istraživački proces, primarni i sekundarni izvori, sastavni dijelovi istraživanja, prikupljanje podataka, istraživačko pitanje i hipoteze, obrada podataka, ankete, upitnici i intervjui u lingvističkim istraživanjima
Teorijska lingvistika i sud o gramatičnosti

Kontrastivna analiza, identifikovanje lingvističkih jedinica koje se porede

Istraživanje u prevodilačkim studijama (sa usmjerenjem na proizvod, proces, učesnika i/ili kontekst)

Istraživanje promjena u jeziku (sinhronijsko i dijahronijsko istraživanje)

Korpusna lingvistika, prikupljanje i kreiranje vlastitog korpusa, korištenje postojećih korpusa

Analiza diskursa

Sociolingvističko istraživanje u lingvistici i analiza varijeteta, akustički i artikulacijski podaci

Jezičko istraživanje u učionici, nastavnički dnevnik, eksperiment, studija slučaja

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi kroz predavanja na kojima se rješavaju praktični zadaci i problemi.

Provjera znanja:

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Praktični zadaci	Test u nastavi	Završni ispit
-	30%	30%	40%

Literatura

Obavezna
Čengić, M. (2005), *Vještina pisanja*, DES, Sarajevo
Duff, P. (2008) *Case Study Research in Applied Linguistics*, Lawrence Erlbaum Associates
McDonough, J. and McDonough, S. (2006) *Research Methods for English Language Teachers*, Arnold, London
Filipović, M. (2004), *Metodologija znanosti i znanstvenog rada*, I. P. Sarajevo
Perry, F.L. (2011) *Research in Applied Linguistics, Becoming a Discerning Consumer*
Routledge, London
Poděšva, R.J. and Sharma, D. (2013) *Research Methods in Linguistics*, Cambridge University Press
Saldanha, G. i O'Brien, S. (2013) *Research Methodologies in Translation Studies*, Routledge, NY
Willems, D. et. al, ur. (2003) *Contrastive Analysis in Language, Identifying Linguistic Units of Comparison*
Šamić, M. (2003), *Kako nastaje naučno djelo*, I. P. Svjetlost, Sarajevo

	Vujević, M. (1990), <i>Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti</i> , 4. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Informator, Zagreb
Dodatna	<p>Dornyei, Z. (2007) <i>Research Methods in Applied Linguistics, Quantitative, Qualitative, and Mixed Methodologies</i>, Oxford University Press, NY</p> <p>Jorgensen, M. i Phillips, L. (2002) <i>Discourse Analysis as Theory and Method</i>, SAGE Publications, New Delhi</p> <p>Litosseliti, L. ur (2010) <i>Research Methods in Linguistics</i>, Continuum Int. Publishing Group</p> <p>O'Keeffe, A. i McCarthy, M. (2010) <i>The Routledge Handbook of Corpus Linguistics</i>, Routledge, NY</p> <p>Pauels, et al. (1995) <i>Master of Arts in Applied Linguistics</i>, Distance Education Centre, Monash University, Australia</p> <p>Williams, J. i Chesterman, A. (2002) <i>A Beginner's Guide to Doing Research in Translation Studies</i>, St. Jerome Publishing, UK</p>

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
DOKTORSKI STUDIJ IZ LINGVISTIKE

Naziv predmeta: JEZICI U KONTAKTU

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Obavezni	2	0	15	04K03-948

Nastavnik: : prof.dr. Memnuna Hasanica, v.prof.dr. Edina Solak, v.prof.dr. Belma Polić

E-mail: memnuna.hasanica@unze.ba, edina.solak@unze.ba, belma.polic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

-

Cilj predmeta Kolegij ima za cilj da upozna studente s jezičnim pojavama nastalim kao posljedica međujezičnog djelovanja jezika u kontaktu.

Kompetencije (Ishodi učenja) Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će:
- ovladati temeljnim pojmovima jezika u kontaktu i jezičnog posuđivanja
- moći prepoznati i objasniti odnos jezika i društva i njihovog uzajamnog djelovanja u višejezičnim sredinama
- moći pismeno i usmeno prezentirati rezultate svog istraživačkog rada.

Program predmeta:

Sadržajem su obuhvaćene sljedeće teme: Osnovni pojmovi iz jezika u dodiru (kontaktne lingvistike), povijesni pregled jezičnih kontakata i jezičnog posuđivanja, oblici jezičnih kontakata, bilingvizam i jezično posuđivanje, fonološki, morfološki, leksički i semantički aspekt jezičnog posuđivanja, posuđenice iz jednog jezika u drugi, neologizmi, višejezičnost, prebacivanje kodova, jezični purizam, interferencije.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja.

Provjera znanja:

Pri utvrđivanju konačne ocjene u obzir se uzima sljedeće: aktivno sudjelovanje u nastavi (praćenje literature, vlastiti doprinos raspravi, izvršavanje postavljenih zadataka), kolokvij i završni ispit. Angažiranost i zainteresiranost studenata za rad u procesu nastave se evidentira i boduje.

Kriteriji za konačno ocjenjivanje uspjeha studenta na predmetu su usklađeni sa Statutom Univerziteta u Zenici i navedeni su u tablici ispod:

Ocjenjivanje		
Osvojen broj bodova	Ocjena	(ECTS oc na)
54 i <	5	F
55-64	6	E
65-74	7	D
75-84	8	C
85-94	9	B
95-100	10	A

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Prezentacija i prisustvo	Seminarski rad	Završni ispit
20%	25%	55%

Literatura

Obavezna
Arıca-Akkök, E. (2015). "Sözvarlığı Öğretiminde Bilişsel Yaklaşımlar". *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 1/3
Barčot, Branka (2017), *Lingvokulturologija i zoonimska frazeologija*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.
Đorđević, R. (2000), *Uvod u kontrastiranje jezika*, Beograd
Filipović, Rudolf (1971): Kontakti jezika u teoriji i praksi. Zagreb, 91–142 (Jezici u kontaktu i jezično posuđivanje).
Filipović, Rudolf (1986): Teorija jezika u kontaktu. Zagreb.
Filipović, Rudolf (1990): *Anglicizmi u hrvatskom ili srpskom jeziku*, JAZU – Školska knjiga, Zagreb.
Haugen, E.(1950): *Analysis of Linguistic Borrowing*, Language 26.
Jutronic-Tihomirović, Dunja (1985): *Hrvatski jezik u SAD*, Logos, Split.
Kerovec, B. & Öner, Ö. (2018). "Türkçe Göz ve Hırvatça Oko Adlarından Türemiş

	<p>Deyimler, Sözcükler ve Soyut Anlamları Üzerine Karşılaştırmalı Analiz“, <i>Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi</i>, 5/11, Burdur</p> <p>Peçenek, D. & Ay, S. (2010). “Deyim Tanımlama Sürecinde Bilişsel Biçem Farklılıklarının ve Bağlam Bilgisinin Rolü“. <i>24. Ulusal Dilbilim Kurultayı Bildirileri</i>, ODTÜ Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Ankara</p> <p>Romaine, Susanne (1995): <i>Bilingualism</i>, Blakwells, Oxford.</p> <p>Stanojević, Mateusz-Milan (2013), <i>Konceptualna metafora: temeljni pojmovi, teorijski pristupi i metode</i>, Biblioteka Srednje Europe, Zagreb.</p> <p>Surdučki, Milan (1978): <i>Srpskohrvatski i engleski u kontaktu</i>, Matica sprska, Novi Sad.</p> <p>Weinreich, Uriel (1968): <i>Languages in Contact, Findings and Problems</i>, The Hague – Paris.</p> <p>Müller, Natascha (2016): <i>Mehrsprachigkeitsforschung</i>. Tübingen: Narr.</p> <p>Riehl, Claudia Maria (2013a): <i>Mehrsprachigkeit und Sprachkontakt</i>. U: Auer, Peter (Hrsg.): <i>Sprachwissenschaft. Grammatik - Interaktion - Kognition</i>. Stuttgart/Weimar: Metzler. Str.377 -404.</p> <p>Riehl, Claudia Maria (2013b): <i>Sprachkontaktforschung, Eine Einführung</i>. Tübingen:Narr.</p> <p>Tanović, I; Šehović, A. (2004), <i>Negativni utjecaji stranih jezika na maternji jezik</i>, Sarajevo</p> <p>Thomason, Sarah G. (2001): <i>Language Contact. An Introduction</i>. Edinburgh: University Press.</p>
Dodatna	<p>Auer, Peter (ur.) [1998]: <i>Code-Switching in conversation: language, interaccion and identity</i>. London: Routledge.</p> <p>Baumann, Katharina (2002): <i>Entwicklungen beim Gebrauch von Anglizismen in Werbetexten aus Ost- und Westdeutschland</i>. U: <i>Deutsch als Fremdsprache</i> 3, 138–143.</p> <p>Ćurković, Amela (2018): „Deutsch in Bosnien und Herzegowina. Möglichkeiten und Marketing für eine Fremdsprache“. U: <i>SAZNAJNE. Zbornik radova Zenica</i>. str. 594-600.</p> <p>Ćurković, Amela (2007): “Hrvatski i engleski jezik u kontaktu”. U: <i>Zbornik radova Pedagoškog fakulteta u Zenici</i>. godina 5. br. 5. str. 293-303.</p> <p>Hasanica, Memnuna (2017.): <i>Probleme bei der Übersetzung der deutschen substantivischen Komposita in die bosnische Sprache</i>, ISTRAŽIVANJA; Fakultet humanističkih nauka, Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru, ISSN 1840-1325; (str. 67-81)</p> <p>Hasanica, Memnuna (2017.): <i>Methodisch - didaktische Schritte bei der Analyse der literarischen und Fachtexte im Daf Unterricht</i>, <i>Zbornik radova VI Međunarodni naučno-stručni skup Jezik-književnost-kultura</i>, (ISBN 978-958-639-98-2), UDK 811.112.2'42, (str. 60-68)</p> <p>Hasanica, Memnuna (2017.) : <i>Zur Funktion und Struktur von Wortneubildungen in der deutschen Sprache mit Schwerpunkt auf die Verwendung von Anglizismen</i>: <i>Zbornik radova VII Međunarodni naučno-stručni skup Filozofskog fakulteta u Zenici pod nazivom: Obrazovanje, Jezik, Kultura:Tendencije i izazovi</i></p> <p>Hasanica, Memnuna (2014.): <i>Die Ursachen der Unverständlichkeit der juristischen Fachterminologie und die Schwierigkeiten beim Übersetzen von juristischen Fachtexten</i>, <i>Zbornik radova V Međunarodni naučno-stručni skup Filozofskog fakulteta u Zenici pod nazivom Kulturni identitet u digitalnom dobu</i>, XII / 2014., ISBN 9789958-639-59-3, CIP: 37:004(063)(082) (str. 78-86.)</p> <p>Hasanica, Memnuna (2012.): <i>Teorijska rasprava o problematici prevođenja</i>: <i>Zbornik radova IV Međunarodni naučno-stručni skup Pedagoškog fakulteta u Zenici pod nazivom Edukacija za budućnost</i>, CIP 378.014 (082) , COBISS-BH-ID 20370694, (str. 449-458)</p> <p>Hasanica, Memnuna (2009): „Neologizmi u kontekstu sa osvrtom na njemački jezik“, <i>Didaktički putokazi</i> br. 50, godina XV, Zenica, str.58-61.</p> <p>Ivir, Vladimir, Damir Kalogjera, eds. (1991). <i>Languages in Contact and Contrast. Essays in Contact Linguistics</i>. (Trends in Linguistics. Studies and Monographs 54.) Berlin - New York: Mouton de Gruyter.</p> <p>Petrović, Velimir (2001): <i>Kroatische Einflüsse im Essekerischen</i>. U: Petrović, Velimir (Hrsg.): <i>Essekerisch. Das Osijeker Deutsch</i>. Wien, 109–126.</p> <p>Schäfer, Werner (2002): <i>Von Handys und Erbe. Zur Diskussion um Anglizismen im heutigen Deutsch</i>. U: <i>Deutsch als Fremdsprache</i> 2, 75–81.</p>

	Viereck, Wolfgang, Wolf-Dietrich Bald, eds. (1986). English in Contact with Other Languages
--	---

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
DOKTORSKI STUDIJ IZ LINGVISTIKE

Naziv predmeta: DIJAHRONIJSKA SEMANTIKA I PRAGMATIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Izborni	2	0	15	04K03-953

Nastavnik: v.prof.dr. Belma Polić

E-mail: belma.polic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta Cilj ovog predmeta jeste da se upoznaju studenti sa temeljnim teorijsko-metodološkim okvirima kojima se u dijahronijskom presjeku pristupa semantičkim strukturama: a) definiranje i opis mehanizama semantičkih promjena te b) mogućnosti i dosezi eventualnoj rekonstrukciji semantičkih struktura c) povezanost semantičkih i pragmatičkih aspekata u dijahronijskoj semantici.

Kompetencije (Ishodi učenja) Po završetku studenti će biti osposobljeni da samostalno pristupe ovom vidu lingvističkog opisa, kako teorijski, tako i praktično.

Program predmeta:

1.	temeljna teorijska promišljanja o odnosu sinhronije i dijahronije općenito s obzirom na različita lingvistička razdoblja i pravce te s temeljnim pojmovima i načelima dijahronijske semantike od predstrukturalizma (Bréal, Meillet), strukturalizma (Saussure, Jakobson) do kognitivne lingvistike (Geeraerts, Blank).
2.	
3.	suvremeni pristupi dijahronijskoj semantici i pragmatici (Busse) prema kojima se dijahronijskom analizom semantičkih struktura želi rasvijetliti odnos između
4.	strukturalne stabilnosti leksičkih kategorija i njihovog dinamičkoga ustrojstva što omogućava definiranje i opis vrsta semantičkih promjena kao i obrazaca jezičnoga ponašanja koji utječu na njihov ustroj kroz vrijeme.
5.	u semantičkim strukturama ne postoji čvrsta crta koja razgraničuje sinhroniju od
6.	dijahronije, već se one promatraju kao jedinstveni strukturalni kontinuum. Takvim se modelom opisa otvara mogućnost cjelovitom uvidu u ustroj leksičkih kategorija na temelju čega bi trebalo odrediti dosege dijahronijske semantike i pragmatike u rekonstrukciji semantičkih, ali i konceptualnih struktura, tj. enciklopedijskih podataka.
7.	opis polisemije kao "sinhronijskog odraza dijahronijskih promjena" te principima
8.	funkcioniranja leksičkih kategorija u odnosu na ostale lekseme semantičkoga sistema
9.	(sinonimija, semantička polja, itd.) u dijahronijskom presjeku. Važnost je dijahronijske
10.	semantike u činjenici da njezini rezultati mogu upotpuniti i rasvijetliti neke sinhronijske vidove odnosa unutar jezičkoga sistema kao npr. u leksikologiji, frazeologiji, paremiologiji itd.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja.

1. eks katedra 50 %

2. prezentacije 50 %

Provjera znanja:

Pri utvrđivanju konačne ocjene u obzir se uzima sljedeće: aktivno sudjelovanje u nastavi (sistemski praćenje literature, vlastiti doprinos raspravi, izvršavanje postavljenih zadataka), seminarski rad u pismenom obliku i usmena prezentacija.

Kriteriji za konačno ocjenjivanje uspjeha studenta na predmetu su usklađeni sa Statutom Univerziteta u Zenici i navedeni su u tablici ispod:

Ocjenjivanje		
Osvojen broj bodova	Ocjena	(ECTS ocjena)
54 i <	5	F

	5-64	6	E		
	65-74	7	D		
	75-84	8	C		
	85-94	9	B		
	95-100	10	A		
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Prezentacija i prisustvo	I parcijalni ispit	II parcijalni ispit	III parcijalni ispit	Seminarski rad	Završni ispit
10%	---	---	---	45%	45%
Literatura					
Obavezna	<p>Berruto, G. 1994. <i>Semantika</i>, ab, Zagreb.</p> <p>Blank, A. i Koch, P. (1999) <i>Historical Semantics and Cognition</i>, Mouton de Gruyter, Berlin, New York</p> <p>Busse, D. (1991) <i>Diachrone Semantik und Pragmatik</i>, Niemeyer Verlag, Tübingen</p> <p>Eckard, R. i dr. (2003) <i>Words in Time – Diachronic Semantics from Different Points of View</i>, Mouton de Gruyter</p> <p>Geeraerts, D. (1997) <i>Diachronic Prototype Semantics - A Contribution to Historical Lexicology</i>, Clarendon Press, Oxford</p> <p>Ivanetić, N.: <i>Govorni činovi</i>, Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1995.</p> <p>Kövecses, Z. 2002. <i>Metaphor: A Practical Introduction</i>, Oxford University Press.</p> <p>Leech, G. 1987. <i>Semantics</i>, Penguin Books, London.</p> <p>L. C. Levinson: <i>Pragmatics</i>. Cambridge, Cambridge University Press, 1983.</p> <p>Lyons, J. 1977. <i>Semantics</i>, Vol. I/II, Cambridge University Press.</p> <p>Mihaljević, M. 1988. <i>Generativna sintaksa i semantika</i>, Zagreb</p> <p>Mišćević, N., Potrč, M.: <i>Kontekst i značenje</i>, Izdavački centar Rijeka, 1987.</p> <p>Palmer, F. R. 1995. <i>Semantics</i>, Cambridge University Press.</p> <p>Prčić, T. 1997. <i>Semantika i pragmatika reči</i>, Novi Sad.</p> <p>Raffaelli, I. (2000) «<i>Neki vidovi kognitivne semantike u rekonstrukciji semantičkih struktura</i>» <i>Suvremena lingvistika</i> 49-50, (125-142)</p> <p>Žic-Fuchs, M. 1990. <i>Kognitivna semantika: konceptualno-prototipne teoretske postavke</i>, Sol, br. 10-11.</p> <p>Žic-Fuchs, M. 1991. <i>Znanje o jeziku, znanje o svijetu</i>, Ff, Zagreb.</p>				
Dodatna	<p>Ćurković, A. (2018) <i>Semantik der Präpositionen im Detuschen</i>. Univerzitet u Zenici. Zenica</p> <p>Haarmann, H. (2016) <i>Weltgeschichte der Sprachen: Von der Frühzeit des Menschen bis zur Gegenwart</i>, C.H.Beck</p> <p>Raffaelli, I (2009) <i>Značenje kroz vrijeme. Poglavlja iz dijahronijske semantike</i>, Disput, Zagreb.</p>				

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
DOKTORSKI STUDIJ IZ LINGVISTIKE

Naziv predmeta: KORPUSNA LINGVISTIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Izborni	2	0	15	04K03-954

Nastavnik: v.prof.dr. Edina Rizvić-Eminović, v.prof.dr. Amela Ćurković, v.prof.dr. Adnan Bujak

E-mail: edina.rizvic-eminovic@unze.ba, amela.curkovic@unze.ba, adnan.bujak@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

-

Cilj predmeta
Imajući u vidu činjenicu da je valjano formiran korpus osnovna pretpostavka svakog kvalitetnog lingvističkog istraživanja, glavni cilj predmeta je da se studenti osposobe za samostalno sastavljanje i korištenje korpusa, te pretragu elektronskih jezičkih korpusa i prikupljanje relevantnih podataka. U okviru kolegija bit će prezentirane osnove korpusne lingvistike, postojeći i dostupni korpusi, osnovne metode i alati koji se koriste u korpusnoj lingvistici, te na praktičnim primjerima ilustrirati mogućnosti upotrebe korpusa u jezičnim istraživanjima.

Kompetencije (Ishodi učenja)

Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će moći:
- samostalno formirati/izabrati korpus za vlastito istraživanje
- samostalno obraditi/pretražiti dati korpus i sakupiti relevantne podatke

Program predmeta:

- Uvod u korpusna istraživanja: definicija korpusa, uloga korpusa u lingvističkim istraživanjima
- Vrste korpusa: elektronski korpus, prijevodni korpus, novinski korpus, književni korpus, historijski korpus, govorni jezik i dr. (BNC, ANC, Deutsches Referenzkorpus (DeReKo); Helsinki Corpus of English Texts, DeutschDiachronDigital; International Corpus of Learner English (ICLE), Fehler annotiertes Lernerkorpus (Falko) HU Berlin; VerbMobil, The Bergen Corpus of London Teenager English (COLT))
- Kriteriji za formiranje i izbor korpusa, reprezentativnost i uravnoteženost korpusa
- Postupci obrade korpusa, kolokacije, konkordancije, ključne riječi
- Praktičan rad na pretraživanju korpusa
- Analiza prikupljenih podataka: klasifikacija, evaluacija, interpretacija

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja.

Provjera znanja:

Pri utvrđivanju konačne ocjene u obzir se uzima sljedeće: aktivno sudjelovanje u nastavi (praćenje literature, vlastiti doprinos raspravi, izvršavanje postavljenih zadataka), kolokvij i završni ispit. Angažiranost i zainteresiranost studenata za rad u procesu nastave se evidentira i boduje.

Kriteriji za konačno ocjenjivanje uspjeha studenta na predmetu su usklađeni sa Statutom Univerziteta u Zenici i navedeni su u tablici ispod:

Ocjenjivanje		
Osvojen broj bodova	Ocjena	(ECTS oc na)
54 i <	5	F
55-64	6	E
65-74	7	D
75-84	8	C
85-94	9	B
95-100	10	A

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Prezentacija i prisustvo	Seminarski rad	Završni ispit
20%	25%	55%

Literatura

Obavezna
Biber, D., Conrad S., Reppen, R. (1998) *Corpus Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
Konopka, M. et al. (2009) *Grammatik und Korpora 2009, Dritte Internationale Konferenz (Grammar & Corpora 2009, Third International Conference)* narr Verlag, Mannheim

	<p>Mukherjee, Joybrato (2009): <i>Anglistische Korpuslinguistik, Eine Einführung</i>, Erich Schmidt, Berlin.</p> <p>O’Keeffe, Anne, McCarthy, Michael (2010): <i>The Routledge Handbook of Corpus Linguistics</i>, Routledge, Abingdon, New York.</p> <p>Scherer, Carmen (2006): <i>Korpuslinguistik</i>, Winter, Heidelberg.</p>
Dodatna	<p>Hasanica, Memnuna (2016/2017. XIV/XV): Karakteristike i praktični primjeri korpusne lingvistike sa posebnim osvrtom na njemački jezik , Zbornik radova Filozofskog fakulteta XIV/XV 2016/17. ISBN 2303-5943, UDK 811.112.2’34/’47 (str. 165-176)</p> <p>McEnery T., Wilson A. (1999) <i>Corpus Linguistics</i>. Edinburgh: Edinburgh University Press.</p> <p>Kennedy, G. (1998) <i>An Introduction to Corpus Linguistics</i>. London & New York: Longman.</p> <p>Sinclair, J. (1991) <i>Corpus, Concordance, Collocation</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Sinclair, J. (2003) <i>Reading concordances : an introduction</i>. Harlow: Longman.</p>

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
DOKTORSKI STUDIJ IZ LINGVISTIKE

Naziv predmeta: SAVREMENA ISTRAŽIVANJA U BOSANSKOM, HRVATSKOM, SRPSKOM JEZIKU

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	Obavezni	2	0	15	04K03-949

Nastavnik: : v.prof.dr. Edina Solak

E-mail: edina.solak@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje Položeni svi predmeti iz I i II semestra.

Cilj predmeta Ovladavanje istraživanjima i istraživačkim metodama u savremenom bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku na svim jezičkim nivoima

Kompetencije (Ishodi učenja)

- Ovladavanje metodama istraživanja u savremenom bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku
- Stjecanje znanja o savremenim trendovima u bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku
- Primjena stečenih znanja u istraživačkom radu

Program predmeta:

1. Sinhornija i dijahronija u bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku
2. Savremena istraživanja starih tekstova i spomenika
3. Normativni trendovi u bosnistici
4. Fonetsko-fonološka istraživanja
5. Morfološka istraživanja
6. Sintaksička istraživanja – prosta i složena rečenica
7. Sintaksička istraživanja – tekst i diskurs
8. Semantička istraživanja
9. Stilistička istraživanja
10. Pragmalingvistička istraživanja
11. Savremeni bosanski, hrvatski, srpski jezik u upotrebi
12. Leksikološka i leksikografska istraživanja
13. Dijalektološka istraživanja
14. Etimološka, frazeološka i onomastička istraživanja
15. Savremeni pristupi u podučavanju maternjeg jezika

Izvođenje nastave: predavanja, istraživački rad, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže na osnovu pisanja i izlaganja istraživačkog rada koji je vezan za jednu ili više tematskih cjelina iz programa predmeta.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Istraživački rad	Usmeni ispit	UKUPNO
5 bodova		5 bodova	60 bodova	30 bodova	100 bodova

Literatura

1. Jahić, Dž; Halilović, S; Palić, I. (2000) *Gramatika bosanskoga jezika* Dom štampe, Zenica
2. Čedić, I. (2001) *Osnovi gramatike bosanskog jezika*, Institut za jezik, Priručnici 4, Sarajevo
3. Barić, E. i dr. (1997) *Hrvatska gramatika (Fonetika i fonologija, Morfonologija)*, Školska knjiga, Zagreb
4. Stevanović, M. (1964) *Savremeni srpskohrvatski jezik I, II* Naučno delo, Beograd
5. Silić, J; Pranjković, I. (2007), *Gramatika hrvatskoga jezika, (Sintaksa)*, Školska knjiga, Zagreb
6. Stanojčić, Ž. (2010), *Gramatika srpskog književnog jezika (Sintaksa)*, Kreativni centar, Beograd
7. Halilović, S. (2018) *Pravopis bosanskoga jezika*, Slavistički komitet, Sarajevo, 2017.

8. Halilović, S. (1996) *Pravopis bosanskoga jezika*, KDB Preporod, Sarajevo
  9. Halilović, S. (2000) *Pravopis bosanskoga jezika* (Priručnik za škole), Dom štampe Zenica, Sarajevo
  10. Bugarški, R. (1986) *Lingvistika u primeni*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd
  11. Čengić, M. (2005), *Vještina pisanja*, DES, Sarajevo
  12. Martine, A. 1973. *Jezik i funkcija*, ZZIU, Sarajevo.
  13. Katnić-Bakaršić, M (2001), *Stilistika*, Sarajevo
  14. Berruto, G. 1994. *Semantika*, ab, Zagreb.
  15. Prčić, T. 1997. *Semantika i pragmatika reči*, Novi Sad.
  16. Tanović, I. 2000. *Frazeologija bosanskog jezika*, Dom štampe, Zenica.
  17. Menac, A. 2007. *Hrvatska frazeologija*, Knjižna, Zagreb.
  18. L. C. Levinson: *Pragmatics*. Cambridge, Cambridge University Press, 1983.
  19. N. Ivanetić: *Govorni činovi*, Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1995.
  20. N. Mišćević & M. Potrč: *Kontekst i značenje*, Izdavački centar Rijeka, 1987.
  21. E. Sweetser: *From Etymology to Pragmatics*, Cambridge University Press, 1990.
  22. Fink-Arsovski Ž. 2002. *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra*, Filozofski fakultet, Zagreb.
  23. Damjanović, Stjepan (2003) *Staroslavenski jezik*, Hrvatska sveučilišna naklada, IV, Zagreb.
  24. Damjanović, Stjepan (2003) *Staroslavenski jezik*, Hrvatska sveučilišna naklada, IV, Zagreb.
  25. Belić, Aleksandar (1960) *Osnovi istorije srpskohrvatskog jezika I, II*, Beograd.
  26. Vuković, Jovan (1974) *Istorija srpskohrvatskog jezika*, Sarajevo.
  27. Peco, A. (1989), *Pregled srpskohrvatskih dijalekata*, Naučna knjiga, Beograd
  28. Ivić, P. (1985), *Dijalektologija srpskohrvatskog jezika*, Novi Sad
  29. Mihaljević, Milan (2002) *Slavenska poredbena gramatika*, I dio, Zagreb.
  30. Mihaljević, Milan (2014) *Slavenska poredbena gramatika*, II dio, Zagreb.
  31. Piper, Predrag (1998) *Uvod u slavistiku*, Beograd.
  32. ZJNPP-a definisana na ishodima učenja za maternji jezik, Mostar, 2013.
  33. Provedba ishoda učenja za 21. vijek u jezičko-komunikacijskom obrazovnom području (oblast čitanja), priručnik za trenere, Zenica, 2013.
  34. Provedba ishoda učenja za 21. vijek u jezičko-komunikacijskom obrazovnom području (oblast pisanja i usmenog izražavanja i slušanja), priručnik za trenere, Zenica, 2015.
- Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
DOKTORSKI STUDIJ IZ LINGVISTIKE

Naziv predmeta : KONTRASTIVNA ANALIZA JEZIKA STRUKE: BOSANSKI / HRVATSKI / SRPSKI VS. ENGLISKI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	Obavezni	2	0	15	04K03-950

Nastavnik: v.prof.dr. Aida Tarabar

E-mail: aidata.tarabar@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje: Položeni svi predmeti iz I i II semestra.

Cilj predmeta: Produbljavaње vještina kontrastivne analize u kontekstu jezika struke u odnosu na dva jezička sistema, b/h/s i engleski. Upoznavanje sa centralnim istraživačkim pitanjima/problemima u oblasti jezika struke.

Kompetencije (ishodi učenja) Po uspješno završenom kolegiju studenti će biti osposobljeni:

- da se samostalno bave istraživanjima u ovoj oblasti,
- da kontrastiraju jezičke sisteme iz perspektive jezika struke,
- da pokažu sposobnost detaljne lingvističke analize,
- da pišu istraživačke radove,
- da istražuju pedagoške efekte ovakvih analiza za potrebe nastave, odnosno - za potrebe kreiranja relevantnih silabusa.

Program predmeta:

Nastava obuhvata kontrastivnu analizu:

1. leksike (lažni prijatelji - *false friends*, naivni prevodni ekvivalenti, kolokacije, prisustvo/odsustvo ekvivalencija između izvornog i ciljnog kulturno-jezičkog sistema)
2. jezičkih struktura (sintagme, klauze s posebnim osvrtom na njihove najfrekventnije pojave kada je u pitanju jezik struke)

U nastavi će se koristiti reprezentativni korpus strukovnog jezika (stručne knjige, stručni/naučni radovi, studentski radovi isl.), prije svega iz oblasti nauke i tehnike (Science and Technology), ali i iz drugih oblasti kao što su medicina, biznis itd.

Izvođenje nastave: Nastava će obuhvatiti izlaganja i diskusije zasnovane na izučavanju literature, prezentacije, konsultacije za pisanje istraživačkog rada, seminarski rad.

Provjera znanja: Provjera znanja obuhvata redovne usmene provjere formativnog tipa, tokom diskusija, te sumativnu pismenu provjeru kroz seminarski istraživački rad (*research paper*) koji bi se odnosio na kontrastivnu analizu u kontekstu jezika struke.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Seminarski istraživački rad – 100%

Literatura:

Obavezna Krzeszowski, T.P. (1990). *Contrasting Languages: the scope of contrastive linguistics*, Berlin – Mouton De Gruyter
Boulton, A. Carter-Thomas, Sh. & Rowley-Jolivet, E. (1996). *Corpus-informed Research and Learning in ESP: issues and applications*, Johns Benjamins, Amsterdam/Philadelphia
Šestić, L. (2013). *Forme sa nastavkom -ing u engleskom tehničkom registru i njihovi prevodni ekvivalenti u bosanskom/hrvatskom/srpskom*, Zenica: Univerzitet u Zenici
Aljović, N. (2017). *Non-finite Clauses in English: properties and functions*, samizdat
Ridjanović, M. (2007) *Praktična engleska gramatika*, TKD Šahimpašić, Sarajevo.
Ridjanović, M. (2012), *Bosnian for Foreigners*, RABIC, Sarajevo.
Ivir, V. (1985) *Teorija i tehnika prevođenja*. Zavod za izdavanje udžbenika, Novi Sad.
Filipović, R. (1986). *Teorija jezika u kontaktu*, Školska knjiga, Zagreb.

	<p>Tarabar,A (2018) <i>Istovremeno učenje jezika i struke: kreiranje CLIL modela</i>, Institut za privredni inženjering, Zenica.</p> <p>Strutt, P. <i>Longman Bussiness English Usage</i>, Pearson Education Ltd., 1992.</p> <p>Campbell, E. <i>ESL : Resource Book for Engineers and Scientists</i>, John Wiley and Sons, New York</p> <p>Šestić, L. (1985). <i>English for Metallurgists – Engleski za metalurge</i>, Zenica: Univerzitet u Sarajevu</p> <p>Šestić, Lada (1994). <i>English for Mechanical Engineering Students</i>, Univerzitet u Sarajevu,, Mašinski fakultet Zenica.</p> <p>Katić,M (2013). <i>English for Environmental Engineering</i>, FIN izdavaštvo, Novi Sad.</p> <p>Kralj-Štiš, A. (2004). <i>English in Civil Engineering</i>, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.</p> <p>Nastavnik zadržava pravo da proširi literaturu.</p>
Dodatna	<p>Greenbaum, S. and Quirk, R (1997). <i>A Student's Grammar of the English Language</i>, London: Longman</p> <p>Quirk, R and Greenbaum, S. (1988). <i>University Grammar of English</i>, London: Longman</p> <p>Šestić, L. (2002). <i>Gramatika tehničkog engleskog sa rječnikom</i>, Zenica:Minex</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S. i Palić, I. (2000). <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Zenica: Dom štampe.</p> <p>Barić, E. i dr. (1997). <i>Hrvatska gramatika</i>, Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Silić, J. i Pranjković, I. (2007). <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Stanojčić, Ž., Popović, Lj. (2004). <i>Gramatika srpskog jezika</i>, udžbenik za II, III i IV razred sr. škole, Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</p> <p>Opšti online rječnici:</p> <p>http://www.merriam-webster.com/</p> <p>http://dictionary.reference.com/</p> <p>http://www.yourdictionary.com/</p> <p>http://en.wiktionary.org/wiki/Wiktionary:Main_Page</p> <p>http://www.thefreedictionary.com/</p> <p>Rječnici sa specifičnim sadržajima:</p> <p>http://www.excalibursteel.com/glossary.htm</p> <p>http://www.geocities.com/physolv/glossary.htm</p> <p>http://www.learn4good.com/science/physics.htm</p> <p>http://www.prooffrock.com/construction_terms.htm#i</p> <p>http://www.homebuildingmanual.com/Glossary.htm</p> <p>http://www.houston-slab-foundations.info/glossary_of_terms.htm</p>

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
DOKTORSKI STUDIJ IZ LINGVISTIKE

Naziv predmeta: LINGVISTIČKA ANALIZA DISKURSA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	Obavezni	2	0	15	04K03-951

Nastavnik: v.prof.dr. Amela Ćurković

E-mail: amela.curkovic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Položeni svi predmeti iz I i II semestra.

Cilj predmeta	Cilj predmeta je upoznavanje studenata s osnovnim pojmovima, teorijama i metodama lingvističke analize diskursa. Pri tome je važno osvrnuti se na sam proces nastanka teksta i njegove interpretacije unutar diskursne i društvene prakse. Nadalje će se pokazati kako jezično djelovanje može doprinijeti uticaju jedne grupacije ljudi na drugu. Cilj je osposobiti studente za lingvističku interpretaciju različitih tipova diskursa (političkog, svakodnevnog, akademskog, multimedijalnog), te ih potaknuti na samostalnu analizu, čime će se stečena teorijska znanja primijeniti na jezičnim i multimodalnim tekstovima.
----------------------	--

Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će: <ul style="list-style-type: none"> - ovladati temeljnim pojmovima, teorijama i metodama analize diskursa te ih moći primijeniti u samostalnoj analizi različitih tekstova, - moći prepoznati i objasniti odnos jezika i društva i njihovog uzajamnog djelovanja, - moći analizirati razne tipove tekstova unutar diskursne i društvene prakse koristeći odgovarajuću lingvističku terminologiju, - moći samostalno izgraditi korpus za istraživanje, - moći odabrati odgovarajuće metode lingvističke analize diskursa, te formulirati vlastiti skup instrumenata zavisno od društvenog problema izraženog jezičnim sredstvima, te razumjeti i prikazati ulogu leksike i gramatike u strukturi diskursa, - moći pismeno i usmeno prezentirati rezultate svog istraživačkog rada.
-------------------------------------	---

Program predmeta: Lingvističkom analizom diskursa nastoji se omogućiti uvid kako u odnose u diskursu, tako i u odnos jezika i društva i njihovog uzajamnog djelovanja. Diskursu se u ovom slučaju pristupa kao komunikativnom društvenom događaju. Pored jezičnih fenomena koji su uključeni u proučavanje diskursa, u okviru ovog predmeta predstavljaju se i različiti pravci analize diskusa (teorija govornih činova, interakcijska sociolingvistika, pragmatički pristup, konverzacijska analiza, kritička analiza diskursa, lingvistička analiza diskursa). Ukazuje se na filozofske, sociološke i lingvističke izvore i najznačajnije predstavnike. Predstavljaju se različiti pristupi lingvističkoj analizi diskursa. Uvodi se metodologija, tehnike i pojmovni aparat ove discipline. Istražuju se funkcije i odabir jezičnih sredstava u diskursu u svrhu postizanja različitih, društvenih, političkih i kulturnih ciljeva. Studenti se upoznaju s teorijama medijskog diskursa, spoznajama o mogućnostima i granicama jezika, govora i komunikacijske prakse. Vršiti se analiza različitih vrsta materijala, različitih medija, medijskih žanrova i medijskih sadržaja, te se pristupa analizi multimodalnih tekstova, s ciljem detaljne interpretacije određenog diskursa.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja.

Provjera znanja:

Pri utvrđivanju konačne ocjene u obzir se uzima sljedeće: aktivno sudjelovanje u nastavi (praćenje literature, vlastiti doprinos raspravi, izvršavanje postavljenih zadataka), kolokvij i završni ispit. Angažiranost i zainteresiranost studenata za rad u procesu nastave se evidentira i boduje.

Kriteriji za konačno ocjenjivanje uspjeha studenta na predmetu su usklađeni sa Statutom Univerziteta u Zenici i navedeni su u tablici ispod:

Ocjenjivanje		
Osvojen broj bodova	Ocjena	(ECTS ocena)
54 i <	5	F
55-64	6	E
65-74	7	D
75-84	8	C
85-94	9	B
95-100	10	A

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Prezentacija i prisustvo	Seminarski rad	Završni ispit
20%	25%	55%

Literatura

Obavezna	Bendel Larcher, Sylvia (2015), Linguistische Diskursanalyse, Ein Lehr- und Arbeitsbuch, Narr Francke Attempto, Tübingen. Johnstone, Barbara (2002), Discourse Analysis, Blackwell. Niehr, Thomas (2014), Einführung in die linguistische Diskursanalyse, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt.
Dodatna	Foucault, Michel (1998) Arheologija znanja, Plato, Beograd. Foucault, Michel (2007) Poredak diskursa, Loznica, Karpos, Beograd. Hasanica, Memnuna (2012.): Nastava kao komunikativni čin i jezička analiza diskursa: Spotkania Miedzykulturowe, tom II: Językoznawstwo; Glotodydaktika, Uniwersytet Slaski w Katowicach, Poljska (ISBN 978-83-63268-20-6) (str.58-67) Lakić, Igor (2010), Lingvistička analiza diskursa pisanih medija, U: Medijski dijalozi 3 (7), Elit, Podgorica, 7-18. Perović, Slavica ed. (2014), Analiza diskursa, Teorije i metode, Institut za strane jezike, Podgorica. Smailagić, Vedad (2016), Analiza diskursa u službi interkulturalne filologije, U: Radovi filozofskog fakulteta u Sarajevu, knjiga XIX, Filozofski fakultet u Sarajevu, 51-69. Warnke, Ingo H./ Spitzmüller, Jürgen (Hrsg.) (2008), Methoden der Diskurslinguistik, Sprachwissenschaftliche Zugänge zur transtextuellen Ebene, Walter de Gruyter, Berlin. Napomena: Čitaju se samo izvodi iz literature. Po potrebi se uvodi proširena literatura za pojedine teme i pitanja.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
DOKTORSKI STUDIJ IZ LINGVISTIKE

Naziv predmeta: JEZIK IZ SINHRONIJSKE I DIJAHRONIJSKE PERSPEKTIVE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	Obavezni	2	-	15	04K03-952

Nastavnik: v.prof.dr. Edina Solak

E-mail: edina.solak@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje Položeni svi predmeti iz I i II semestra.

Cilj predmeta Ovladavanje istraživanjima i istraživačkim metodama u turkologiji/filologiji na svim jezičkim nivoima

Kompetencije (Ishodi učenja)

- Ovladavanje metodama istraživanja u turkologiji
- Stjecanje znanja o savremenim trendovima u turkologiji
- Primjena stečenih znanja u istraživačkom radu

Program predmeta:

1. Sinhronija i dijahronija u turskom jeziku
2. Savremena istraživanja starih tekstova i spomenika
3. Normativni trendovi u turkologiji
4. Fonetsko-fonološka istraživanja
5. Morfološka istraživanja
6. Sintaksička istraživanja – prosta i složena rečenica
7. Sintaksička istraživanja – tekst i diskurs
8. Semantička istraživanja
9. Stilistička istraživanja
10. Pragmalingvistička istraživanja
11. Savremeni turski jezik u upotrebi
12. Leksikološka i leksikografska istraživanja
13. Dijalektološka istraživanja
14. Etimološka, frazeološka i onomastička istraživanja
15. Savremeni pristupi u podučavanju turskog jezika

Izvođenje nastave: predavanja, istraživački rad, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže na osnovu pisanja i izlaganja istraživačkog rada koji je vezan za jednu ili više tematskih cjelina iz programa predmeta.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Istraživački rad	Usmeni ispit	UKUPNO
15 bodova	-	15 bodova	50 bodova	20 bodova	100 bodova

Literatura

1. E. Solak – M. Bašić: Jezik djela *Atebetü'l-Hakayık*, Filološki krug, Zenica, 2019.
2. E. Solak – M. Bašić: Deverbalni sufiksi u djelu *Atebetü'l-Hakayık*, Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Zenici, XVII, Zenica, 2019.
3. E. Čaušević: Ustroj, sintaksa i semantika infinitivnih glagolskih formi u turskom jeziku. Turski i hrvatski jezik u usporedbi i kontrastiranju, Ibis grafika, Zagreb, 2018.
4. E. Solak: Rasprave o jeziku u BiH u periodu od 1850 do 1914. godine (sociolingvistički pristup), Institut za Jezik, Sarajevo, 2014.
5. M. Bašić: Somatski frazemi u turskome i ekvivalenti u bosanskom jeziku: kognitivnolingvistička analiza (neobjavljena doktorska disertacija), Sarajevo, 2019.
6. E. Solak – A. Kadrić: Turski utjecaji u leksici bosanskoga jezika, Zbornik radova Międzynarodowej Konferencji Naukowej Spotkania Międzylatutowe (TOM II), Językoznawstwo Glottodydaktyka, Katowice, 2012.
7. K. Aykut: Turske postpozicije-„reči bez značenja, Zadužbina Andrejević, Beograd, 2007.

8. K. Aykut: Proparticipi-ključ turske sintakse, Zadužbina Andrejević, beograd, 2007.
9. G. Berruto: Semantika, Zagreb, 1994.
10. A. Šiljal-Jesenković: Nad turskim i bosanskim frazionom: semantički, sintakatički, lingvostilistički i sociolingvistički aspekt, Orijentalni institute, Sarajevo, 2003.
11. M. Riđanović: Jezik i njegova struktura (Glava V), Sarajevo, 1998.
12. R. Bugarski: Uvod u opštu lingvistiku, Čigoja štampa, Beograd, 1996.
13. D. Šipka: Osnovi leksikologije i srodnih disciplina, Novi Sad, 1998.
14. A. Škaljić: Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku, Sarajevo, 1989. (i dr. izd.)
15. H. Vajzović: Orijentalizmi u književnom djelu (lingvistička analiza), Institut za jezik, Posebna izdanja 9, Orijentalni institut, Posebna izdanja XXII, Sarajevo, 1999.
16. E. Čaušević: Gramatika suvremenoga turskog jezika, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1996.
17. E. Solak – A. Arnaut: Contrastive Analyses of Postpositions in Turkish Language and Prepositions in Bosnian Language on the Example of the Novel “Death and the Dervish”, Zbornik radova naučnog skupa Contemporary Foreign Language Education: Linking Theory into Practice, Sarajevo
18. E. Solak: Bosna Hersek’te Türkçe ve Türk Dili Eğitimi ile İlgili Çalışmalar, Journal of Institute of Social Sciences, Çankırı, Turska
19. E. Solak: 28. Leksički pristup u nastavi maternjeg jezika sa posebnim osvrtom na orijentalizme, Zbornik radova Trećeg međunarodnog naučno-stručnog skupa Edukacija nastavnika za budućnost, Zenica, 2010.
20. S. Đinđić: Udžbenik turskog jezika, Naučna knjiga, Beograd, 1989.
21. T. Banguoğlu: Türkçenin Grameri, 9. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2011
22. M. Ergin: Türk Dil Bilgisi, 21. Baskı, Bayrak Basım Yayım, İstanbul, 1993
23. T. N. Gencan: Dilbilgisi, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1975
24. L. Karahan: Türkçede Söz Dizimi, Akçağ Yayınları, Ankara, 1991
25. A. Akar: Türk Dili Tarihi, Ötüken Yayınları, İstanbul, 2005
26. A. B. Ercilasun: Başlangıcından Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Akçağ Yayınları, Ankara, 2004
27. Z. Korkmaz: Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi), 2. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2003

Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.